

Струка (назив):	ЕКОНОМИЈА, ПРАВО И ТРГОВИНА	
Занимање (назив):	ЕКОНОМСКИ ТЕХНИЧАР	
Предмет (назив):	РАЧУНОВОДСТВО	
Опис (предмета):	Стручно-теоријски предмет	
Модул (наслов):	Евиденција пословања трговинских предузећа	
Датум: 2023.	Шифра:	Редни број: 13
Сврха		
<p>Остваривањем овог модула ученици стичу теоријска и практична знања о специфичностима пословања трговинских предузећа и његовим основним циљевима и задацима. Ученици ће бити у могућности да књиговодствено прате набавку и реализацију трговинске робе, евиденцију трошкова трговине и утврђивање и расподелу резултата пословања трговинских предузећа. На тај начин они се оспособљавају за повезивање стечених стручно-теоријских знања са праксом конкретних трговинских предузећа и књижењу истих кроз прописане евиденције.</p>		
Специјални захтјеви / Предуслови		
<p>Завршени претходни модули из књиговодства и других стручних предмета који предствалају основу за разумијевање и реализацију овог модула. Стечена знања ученици ће књиговодствено показати и објаснити.</p>		
Циљеви		
<p>Општи циљеви наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • усвоје основна знања о појму, задацима, циљевима и специфичностима књиговодствене евиденције у трговинским предузећима; • разумију поступак и метод утврђивања набавне и продајне цијене робе; • књиговодствено прате процес набавке и продаје робе уз примјену одговарајуће робне документације; • препознају, разликују и евидентирају настале трошкове пословања и трошкове робе; • утврде и анализирају финансијски резултат пословања трговински предузећа, као и да изврше његове расподелу; • развију смисао за тачност, ажурност, прегледност, уредност и истрајност у раду. 		

Теме:				
1. Специфичности пословања трговинских предузећа- цијена робе, разлика у цијени и калкуалција цијена трговинских роба				
2. Евиденција набавке трговинске робе				
3. Евиденција реализације трговинске робе				
4. Евиденција увоза и извоза робе				
5. Евиденција комисионих послова				
6. Евиденција трошкова трговине и финансијског резултата трговинског предузећа				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1.Специфичности пословања трговинских предузећа- цијена робе, разлика у цијени и калкуалција цијена трговинских роба	<ul style="list-style-type: none"> • Стицање основних знања о специфичности књиговодства привредног друштва које се бави пословима робног промета; • Препознаје облике разлике у цијени као једног од елемената калкулације цијене трговинске робе; • Разумије калкулкацију цијена трговинске робе.	<ul style="list-style-type: none"> • Познаје појам и задатке пословања трговинског предуећа; • Објасни облике разлике у цијени (маржа, рабат и слободно формирана разлика у цијени); • Објасни елементе калкулације цијене трговинске робе; (фактурна вриједност, набавна вриједност, продајна вриједност без ПДВ, продајна вриједност са ПДВ); • Саставља калкулацију цијена трговинске робе (збирна и појединачна).	<ul style="list-style-type: none"> • Самостално процјењује дате ситуације из праксе и како их прокњижити; • Самостално може да прокњижи дате пословне промјене; • Самостално може да анализира дате пословне промјене; • Самостално може да састави дату пословну промјену; • Развија смисао за уредност, тачност и ажурност; • Развија тимски рад и одговорности; • Развија способности самосталног рада; • Развија способности за креативност и комунитативност; • Развија способности чувања релевантних података од злоупотребе; • Развија радну етику; • Развија способности за уредност и тачност код рачунања и књижења; • Отвореност примјени нових технологија; • Развија способности	<p>На почетку модула ученике упознати са циљевима и исходима наставе, односно учења, планом рада и начинима оцјењивања.</p> <p><u>Препоруке за реализацију наставе за све наставне теме:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Настава се реализује као активно оријентисана настава симулирајући реалне ситуације из праксе или из живота. • Ученици воде свеску из Рачуноводства примењујући принципе уредности. • Пожељно је у настави користити оригиналну документацију и на конкретним примјерима извршити предвиђена
2. Евиденција набавке трговинске робе	<ul style="list-style-type: none"> • Препознаје и разликује документа која прате набавку трговинске робе; • Познаје, разликује и евидентира начине вођења залиха робе по набавној цијени, продајној вриједности без ПДВ и продајној вриједности са ПДВ;	<ul style="list-style-type: none"> • Наведe документа која прате набавку трговинске робе; • Објасни начин вођења залиха: по набавној цијени, продајној цијени без ПДВ, продајној цијени са ПДВ; • Разумије и књижи набавку трговинске робе уз предходно састављену калкулацију; • Наведe документа која прате интерно кретање робе;		

	<ul style="list-style-type: none"> • Разумије и евидентира интерно кретање залиха робе; • Разумије и евидентира промјену цијена трговинске робе (повећање и снижење цијене робе); • Разумије и евидентира мањак и вишак трговинске робе; 	<ul style="list-style-type: none"> • Објасни и књижи интерно кретање залиха трговинске робе; • Наведите документа која прате промјену цијена робе; • Објасни поступак промјене цијена робе; • Књижи повећање и снижење цијена робе у прописаној евиденцији; • Објасни и књижи настали мањак или вишак робе; 	<p>организовања и сарадње у групи;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Развијање сопствених ставова; • Стиче потребе за цјеложивотно учење и надоградњу знања. 	<p>књижења.</p> <p>Стечена теоријска знања примјенити на примјерима за вјежбу.</p> <p>Организовати посјете предузећу.</p> <p>Користити:</p> <ul style="list-style-type: none"> • одговарајући уџбеник, • стручну литературу, • контни план, • књиговодствени програм, • примјере из праксе. <p>Потрбно је подстицати ученике на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • континуитет у раду, • одговорност, • тачност, • прецизност, • ажурност, • развијање сопствених ставова. <p>Организовати посјете предузећу.</p>
3. Евиденција реализације трговинске робе	<ul style="list-style-type: none"> • Разумије реализацију трговинске робе у унутрашњем промету зависно од начина вођења залиха; • Израчуна оставрену разлику у цијену; • Разумије набавну вриједност продате робе; • Евидентира реализацију трговинске робе зависно од начина вођења залиха; 	<ul style="list-style-type: none"> • Објасни реализацију (продају) трговинску робу зависно од начина вођења залиха робе; • Објасни, израчуна и прокњижи остварену разлику у цијену; • Објасни и књижи набавну вриједност продате робе као трошак и корекцију стања на овом конту за износ остварене разлике у цијену; 		
4. Евиденција увоза и извоза робе	<ul style="list-style-type: none"> • Стицање основних знања о спољнотрговинском пословању; • Препознаје и разликује калкулацију цијене-вриједности увезене и извезене робе; • Евидентира увоз и извоз робе; 	<ul style="list-style-type: none"> • Разумије појам и значај спољнотрговинског предузећа; • Објасни увоз и извоз робе; • Одреди различите врсте докумената који се користе приликом увоза и извоза робе; • Одреди форму и садржину књиговодствених докумената у вези са увозом и извозом робе; • Састави калкулацију цијене- 		

		<p>вриједности увезене и извезене робе;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Евидентира увоз и извоз робе; 		
<p>5. Евиденција комисионих послова</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Стицање основних знања о комисионим пословима; • Стицање основних знања о консигнационој продаји робе; 	<ul style="list-style-type: none"> • Разумије појам и карактеристике комисионе трговине; • Разумије комисиону трговину и улогу лица која се јављају у овом послу (комитент, комисионар); • Разумије документацију комисионе трговине; • Евидентира комисиону набавку робе; • Евидентира комисиону продају робе; • Евидентира консигнациону продају робе код домаћег консигнатера; 		
<p>6. Евиденција трошкова трговине и финансијског резултата трговинског предузећа</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Препознаје приходе и трошкове који се јављају у трговинском предузећу; • Евидентира приходе и трошкове који се јављају у трговинском предузећу; • Обрачуна и евидентира периодични резултат пословања трговинског предузећа; • Распоређивање резултата пословања трговинског предузећа; • Анализира финансијске 	<ul style="list-style-type: none"> • Разумије и разликује трошкове робе и трошкове пословања трговинског предузећа; • Објасни трошкове пословања трговинског предузећа; • Евидентира настале приходе и расходе и на основу њих утврђује остварени резултат пословања трговинског предузећа; • Анализира остварени финансијски резултат; • Објасни оставрену добит и њену расподелу; • Објасни оставрени губитак и 		

	исказе;	његово покриће; • Састави финансијске исказе на основу података из пословних књига о прокњиженим пословним промјенама;		
Интеграција				
<p>Садржаји овог модула су у вези са садржајима других стручних предмета.</p> <p>Овај модул је могуће примијенити и на курсевима за омладину и одрасле изван редовне наставе, јер их на тај начин оспособљавају за самостално вођење пословних књига, као и за наставак школовања.</p>				
Извори				
<ul style="list-style-type: none"> - Уџбеници које је одобрило Министарство просвјете и културе Републике Српске; - Друга стручна и теоријска литература (стручни часописи, приручници, збирке, видео и аудио записи, интернет и сл.). 				
Оцјењивање				
<p>Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.</p>				